

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Kossuth Lajos-
utca 37. szám Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. TERHES SÁMUEL.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
8. sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Többzori hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Rendkívüli vármegyei közgyűlés.

Gömör-Kishontvármegye közönsége folyó hó 23-án Hámos László főispán elnöke alatt szokatlanul látogatott közgyűlést tartott, melyen elítélte a képviselőház ellenzékének azt az eljárását, melylyel az indennitást a legalis eszközökkel működő kormánytól megtagadja és annak elfogadása elé alig leküzdhető gátakat gördít.

Nem foglalkozunk a politikával, s így kritikát sem gyakorolhatunk, de jogunk és kötelességünk, s közérdeklőnk is tartjuk, hogy hűségesen és tárgyilagosan referáljunk a vármegye közgyűlésén történt megnyilatkozásról.

Mert hiszen nem volt itt szó bizalom nyilvánításáról, s nem is vertek nagy hullámot a szenvedélyek, csupán egy igazán nyugodt és tárgyilagos hangon fogalmazott javaslatról volt szó, melynek az a feladata, hogy egy szemernyivel előmozdítsa a békeesség helyreállítását, az államkormányzatnak a régi mederbe való terelését s az országházban folyó szenvedélyes, gyűlölésséggel párosult, elkecseregett harcz lecsendesítését.

A vármegye közönsége Molnár József indítványát nagy többséggel magáévá tette s elhatározta, hogy a képviselőházhoz feliratot intéz, melyben az alkotmányosan vezető felelős kormányt szemben az indennitás megtagadását helyteleníti, sajnálatát fejezi ki az ország törvényen kívüli állapotba jutása felett, s a kormánynak kitartást és sikert kíván az ex-lex állapot minél előbb való megszüntetése érdekében folytatott küzdelemhez.

Hogy ezt a határozatot, melyet 100 szavazattal 36 szavazat ellenében hozott a vármegye közönsége — nem előzte meg különös mozgalom, nem szorul magyarázatra, mert hiszen az indítvány csak két nappal a közgyűlés előtt adott be, tehát idő sem volt reá, de ha azzal akart volna brillírozni a vármegye közönsége, hogy a mostani áldatlan állapot felett rosztalását

impozánsabb módon fejezze ki, — elhiheti mindenki, nem kellett volna nagyon sokat fáradozni. Hiszen az ellenzék szónokainak egy része ki is fejezte sajnálkozását az ex-lex felett, sőt Hevesy Benedek kijelentette, hogy elfogadja az indítványt, tehát hozzájárul a helytelenítéshez, a sajnálkozáshoz és a kormánynak kifejezendő kívánásokhoz, ha hozzáteszik, hogy: a katonai javaslatok vonassanak vissza.

De nem bocsátkozunk a további fejtegetésekbe s rátérünk a közgyűlésre, melyet Hámos László főispán üdvözlő szavakkal nyitott meg, s melyen ott láttuk vármegyénk számos előkelőségét, s Szentiványi Árpád, Farkas Ábrahám, Fáy István, Kubinyi Géza és Putnoki Mór országos képviselőket.

Mindjárt a közgyűlés elején — a napirend előtt — felolvasták Molnár József rimaszombati ügyvéd, a szabadelvű párt köztiszteletben álló elnöke következő — az állandó választmány által tárgyalt és elfogadott indítványát:

Méltóságos főispán ur!

A folyó évi május hó 23-án tartandó megyebizottsági közgyűléshez indítványt teszek, kérve annak tárgysorozatba felvételét és a megjelölt gyűlés folyamában szabályszerű elintéztetését.

A törvényen kívüli állapot, melybe az indennitás megobstruálása által az ország jutott, a legtöbb embert pártkülömbőség nélkül szorongó aggodalommal tölti el.

Erteni bizonyára lehet azt, ha a törvényhozás valamelyik kezdeményezésénél, az a párt, a melyik abban a haza nagy veszedelmét látja, — a lehetőség határára belül késlelteti, — egy az ő nézete szerint veszedelmes javaslatnak törvényerőre emelését, de tulságba menni az ilyen kísérlettel nem tanácsos, ha pedig csak a törvényes rend fenntartása van célba véve, ha csak arról van szó, hogy a korona és a nemzet többségének bizalma alapján fennálló kormány az ország közügyeinek törvényes alapon viteléhez kéri a meghatalmazást, azt megtagadni nem lehet, helyrehozhatatlan bonyodalmat és kárt okoz a megtagadás.

Az államéletnek s azzal kapcsolatosan a társadalmi rendnek, a személy- és vagyónbiztonságnak legerősebb alapköve a törvény, ez végrehajtásra illetékes és minden kérdésben dönteni jogosított főhatóság nélkül nem ma-

radhat egy pillanatra sem; nem lehet pártkérdés az, hogy törvényes állapot uralkodjék-e Magyarországon vagy nem? ha ez jön szóba, akkor félre kell tenni minden szenvedélyt, minden keserűséget, akkor csak egy elvnek szabad engedelmessékedni, annak, a mely azt írja elő, hogy „a haza minden előtt!“

A törvényen kívüli állapot miatt szenved az ipar, kereskedelem, nyereségek egyaránt; megrendül az állami hitel: az összes intézményeinket fenntartani hivatott állami értékes súlyedő hajóhoz hasonlóan a megsemmisülés veszedelmébe hanyatlanak alá, — ezt akarni elfogultság között állásában megmaradásra a törvény védelme kötelezi.

Felesleges a felett vitatkozni, hogy a törvénytelen állapot megszüntetése végett kinek kell álláspontjából engednie, érvényesüljön az egymásiránti jóakarát, — alig lehet elvitatni azt, hogy a kormányt a nehéz viszonyok között állásában megmaradásra a törvény védelme kötelezi.

A törvényen kívüli állapot előidézését alkotmányosan intézkedő felelős kormánnyal szemben, — semmivel nem lehet megindokolni, — mindenik pártnak csak törvényes alapon lehet törekvése érvényesülését keresni és szorgalmazni.

Vagyon- és személyes biztonságunk, parancsolóan követelik a törvényes rend helyreállítását, véleményem szerint, kötelessége ma ugy az egyeseknek, mint a testületeknek és hatóságoknak felelmi szavukat a törvényen kívüli állapot felidézé ellen, ettől a meggyőződéstől áthatva, tiszteletteljesen indítványozom:

Irjon fel a törvényhatósági közgyűlés az országgyűléshez oly értelemben, hogy alkotmányosan intézkedő felelős kormánnyal szemben az „indennitás“ megtagadását nem helyesli, az országnak törvényen kívüli állapotba jutása felett sajnálatát fejezi ki s a kormánynak a törvényen kívüli állapot megszüntetése iránt folytatott küzdelméhez sikert kíván s egyidejűleg kéri a képviselőházat, hogy a törvényen kívüli viszonyok megszüntetését lehetőleg minél előbb eszközölni sziveskedjék.

Rimaszombatban, 1903. évi május hó 23-án.

Az indítványt a jelenvoltak nagy többsége élénk helyesléssel fogadta, mire Molnár József nyugodt hangon s általános figyelem mellett megindokolta azt; rámutatva a törvényen kívüli állapot által előidézhető s hazánkra végzetessé válható következményekre; az államélet és a társadalmi rend felbomlásának veszélyére kifejti azt, hogy miért teszi meg indítványát, melynek elfogadásával hiszi, hogy a vármegye egy szemernyivel hozzájárul a megzavart rend helyreállításához, s az ország közügyeinek törvényes alapon való továbbviteléhez.

utána gondol, elmosolyog fölötte, gyerekségnek tartja, hogy valakit még ilyen is mulattathasson, pedig ez a hajón szórakozás, mulatság! és hangsúlyozom, nem az analom teszi azaz!

Itt-ott felbukkanik egy-egy delfin a habokból, hol lustán, hol élénk szökelléssel. Nagyon czuppanik, s mire az ember oda tekint, csak egy folyton nagyobbodó hullámgyűrű mutatja a helyet, hol imént felbukott. S figyelni kezdjük. Követi a hajót. A tiszta vizen át világosan látni karcu, sötét testét, amint uszik közvetlenül a hajó mellett, lépést tartva a hatalmas gyorsgőzössel.

De van más kísérőnk is. A sirályok. Egy kettő ott siklottozik a hajó háta megett. Kis darabokra törtelt kenyeret dobálnak be a vízbe. S a mint az egyik először lecsap, a jó lsten tudja honnan, ott terem vagy 8—10 pajtása. Ezek aztán akár estig kísérik a hajót újabb kenyérdarabkák boldog reményében.

No meg aztán maga a tenger! Azzal az ő tipikus Adria-színével. Ez a leirhatatlan fetekés-kek szín, a melyhez nem fogható semmi más tenger színe. A Földközi tenger is kék, de sokkal kékebb. Az Atlanti meg pláne majdnem egész zöld. S a mint a hajó orra felveri a habokat, ezek mint megannyi óriás gyöngyszemek hullanak vissza. A hajó két oldaláról folyton szélesbedő hullám marad hátra Eleinte tarajos, fodros, majd fokozatosan gyengülve vesz el. Hátral a csavar hagy nyomot a vízben. Pontosan meglátszik a kormánykerék minden legkisebb elfordulása. Tajtékozó fehér eleinte, majd valami elmondhatatlan kékes zöld árnyalatot vesz fel; a csavar által a vízzel összekevert levegő felbugyog s mint fehér tajték hosszasan megpihen a sötétszínű víz felületén. S ez sajátsága a tengernek. Az édesvíz habjai hamar elsimulnak, de a tenger sokáig magán viseli az elhaladt hajó nyomát.

Ne mosolyogjanak kérem! Mindezeknek a megfigyelése s akár naphosszat való bámulása csöppet sem gyerekes. A tenger nagyon megtudja az embert vesztegetni; leszedi a lábáról! (Igaz, néha más tekintetben is) S végül a naplemente!

Szigetek közé haladtunk be éppen, midőn hátunk megett, a nyilt tengerbe a nap lebukott. A félelmesen nagy biborvörös korong eleinte lassan, szinte észre nem

TÁRCZA.

Lefelé a dalmát partokon.

Irta: HARMATZY LORÁNT.

I. Ismerkedés a tengerrel.

Az ember ma délelőtt felül Fiumében az „Ungaro-Croata“ egyik gyors hajójára s másnap reggel lenn van Ragusában. Az út tehát nem is tulságosan hosszú s mindenekfelett nem hosszadalmas, unalm s, hiszen tengerről van szó. Igaz, hogy a kellemes utazás egyik első főfeltelete az, hogy az embernek sikerüljön jó, csendes tenger megcsipni.

Lesznek sokan, kik hosszúnak fogják találni ezt a 20 órai utazást. Budapesttől Fiuméig az út gyorsvonaton csak 12 órát vesz igénybe s bizony a legtöbbben megérik és sokaknak még másnap is zúg utánna a feje s talán még támoynognak is egy kissé.

De hát ez a tengeren (ismétlem jó időben) egész más. Az ember nincs kötve egy szűk vasuti szakaszhoz, hol egyedüli sétája a keskeny folyosó. A hajón jár kel az ember fel s alá. Szívja magába azt a csodálatosan üdítő tengeri levegőt, a melytől pár óra alatt sós lesz az ember ajka. Mozog szabadon. Ez már óriási különbség. S bármily gyors járása is legyen a hajónak, más benyomást kelt a táj szemlélete, sem mintha ugyanazt egy eszeveszett, robogó gyorsvonat köztől, portól piszkos ablakján át tekintenők.

Akadnak talán, kik úgy vélik, hogy egy tengeri utazás — főleg ha ez hosszabb — mégis kissé unalmas lehet. Az ember naphosszat egyebet sem lát, mint eget meg vizet.

Hát kérem, ez felfogás dolga. A mikor mult márcziusban Ragusába utaztam, volt a hajón egy uri ember; ez az elinduláskor — mintán a kabinjában elrendezkedett — leült egy vászonüléssé székbe, a hajó hátulján, beburkolta lábait egy nagy plaide be, elővett egy könyvet s ezt olvasta egész nap. Tőle repkedhettek a sirályok a hajó körül, bugdácsolhattak a delfinek bohókás játékban, kiköthetünk Zárában, mindez őt nem zavarta.

Fel nem pillantott vagy fel nem kelt volna! Azaz pardon! Ebédre lejött az étterembe. De sietett is utánna vissza a helyére. S mikor aztán alkonyodni kezdett, bánta is ő a naplemente csodás színhatásait, lement az olvasóterembe — hol már világitottak a villanygök — s folytatta olvasmányát. Igazán sajnálom, hogy nem volt alkalmam megtudni, hogy mit olvashatott oly nagy odaadással. Hogy ő maga angol volt, azt kétségbevonhatatlanul látni lehetett rajta.

Mondom, az, hogy valaki a tengeri utazásban élvezetet találjon, teljesen egyéni.

Az ilyen csodabogarak, mint kit inént említettem, ritkaság számba mennek.

Hiszen a hajón alig lehet unatkozni. Ha van társasága az embernek, ezekkel mulat, ha nincs s ismerkedni sem akar, — a mi pedig csak oly könnyű, akár a vasuton, — élvez és elszórakozik saját megfigyeléseinek és tapasztalatainak s az embert a tengeren oly csekélységek ki tudják elégiteni.

Nem felejttem el. Spalatóból utaztunk Gravossa felé. Reggel 6 óra lehetett. 8-kor kellett megérkeznünk. A hajó orrán álltam, mikor a távolban előttünk gyenge füstfelleget pillantottam meg. A távesővön ki lehetett venni, hogy gőzhajó. Gőzösnünk, a „Gödöllő“ 1500 lóerős gépe teljes erejével dolgozott, s bizonyos volt, hogy utol fogjuk érni. De mikor? Aztán mi tajta hajó? Milyen lobogó alatt halad? Csupa olyan kis kérdés ez, mely az embert egyébként bizony édes-keveset érdekelné. De a tengeren ez más. Es én ott álltam a hajó elején, szemben a csipős reggeli széllel, s figyeltem a távolság fokozatos apadását, mely a másik gőzöstől még elválasztott. Eltartott vagy ötnegyed órába mig utolértük. Csinos hófehér hajó volt; látszott, hogy csak uriasan „sétál“ s nem használja gépének teljes erejét. „Dubrovnik“ volt a neve s Ragusában volt bejegyezve.

S az ilyen találkozások gyakoriak. Az Adria különben is elég népes, még itt a dalmát szigetek között is. Egy-egy szembe jövő gőzhajó vagy egy elmellőzött kecsesen billegő vitorlás. vagy pedig legalább is egy-egy halászbárka állandóan élénkíti az előttünk elterülő óriási víztükröt. Az ember, ha ezt így hallja, vagy komolyan

Elsőnek *Máriássy* Andor, az ellenzék egyik vezér-főrája szólalt fel a javaslat ellen s annak előrebocsátásával, hogy alkotmányos kormánytól az indeminitás megtagadását ő sem helyeselné, rámutat arra, hogy az ellenzék eljárásának elítélése jogtalan és méltatlan, mert hiszen a függetlenségi párt a katonai javaslatok visszavonása esetén nem obstruálna.

Bornemisza István közbejött: De Bécsben nem úgy kívánják.

Máriássy: Az alkotmányellenes állapotba jutást mindenki sajnálja, de ennek nem az ellenzék az oka, hanem a kormányt terheli a felelősség. A javaslatot nem fogadja el.

Kubinyi Géza hosszú beszédet mondott, rámutatva a politikai küzdelmekre, védelmébe veszi a kormányt s bizonyítja, hogy az ellenzék által diktált feltételeket önmagának kormány nem fogadhatta el. Ez világos hadüzenet volt az ellenzék részéről s az egész obstrukció leginkább hasonlítható a jégveréshez, melynek áldatlan hatása már most is látszik a közgazdasági élet mezején. A köztisztviselők fizetésemelése elmarad, bár ez még tűrhető volna, mert csak egyeseket érint.

Fáy István: Testületeket érint! Hát miért nem terjesztette be a kormány a javaslatot?

Kubinyi Géza (folytatva): De az ország vitális érdekeibe mélyen belenyúl a törvényen kívüli állapot, melynek előidézésében azok hibásak, kik az indeminitás megszavazását a kormány által — megalázás nélkül — el nem fogadható feltételekhez kötötték. A magát megalázó kormánytól pedig ő volna az első, aki elfordulna. A Bánffy-kormány ellen folytatott küzdelmet sem helyeselte s törvényesnek nem tartja, de érthető volt némileg, mert az az ország vitális érdekeit nem érintő személyes harcz volt. A parlament az ország többségének képviselője.

Fáy István: Formailag!

Kubinyi Géza: Nemesak formailag, de jogosan hivatkozhatik a szabadelvű párt arra, hogy az ország többsége küldte fel képviselőit törvényes és az ellenzék által is elismert tiszta választások után s ha a kisebbségben levő ellenzék jogosultnak érzi magát, hogy az alkotmány alapelvei ellen küzdjön, joga van a szabadelvű párti többségnek védelmébe venni az alkotmányt. Az ország nyugalmanak helyreállítása és a közgazdasági viszonyok megjavítása eminens érdek lévén, az inditványt elfogadja.

Hevessy Benedek: nem helyesli, hogy az indeminitás megszavazása ellen való obstrukciót rosszulja a vármegye. Hát járja-e az, hogy a kormány négy hónap óta indeminitás nélkül akar kormányozni? Hiszen az 1867-iki törvény előírja, hogy mindig az előző évben kell a költségvetést elkészíteni. A kormány felelős ugyan, de nem felel semmiért. A hazafiság kétféle: (Felkiáltások: Ohó! Ezt nem tudtuk!) Az egyik az önérdéké, a másik a nemzet érdeké. (Nagy zaj).

Hámos főispán kéri a szót, hogy ilyen nyilatkozatoktól tartózkodjék.

Hevessy: Igenis így van!

Hámos főispán: Hát rendreutasítom . . .

Hevessy: Ez a meggyőződésem! A rendreutasítás különben zsebmémben van. (Elnök derültség). Az bizonyos, hogy eddig még csak az obstrukció után jutottunk valamihez. Az inditványt elfogadja, ha hozzáteszik, hogy felir a kormányhoz a vármegye, hogy a katonai javaslatokat teljesen vonja vissza.

Szentiványi Árpád az inditványt elfogadja s kéri szavazásra bocsátani.

Fáy István tiltakozik az inditvány tárgyalása ellen, mert az törvény szerint nem tárgyalható. De ha már belementek a tárgyalásba, megvilágítja az ellenzék küzdelmét. Ők a kért indeminitással szemben nem akarták az ex-lexbe vinni az országot s hajlandók voltak megszavazni, ha előbb a költségvetést, a kiegyezést és a tisztviselők fizetésrendezését tárgyalják s csak azután veszi elő a katonai javaslatokat a kormány. A szabadelvű párti képviselők privátim helyeslik is és elfogadják az ellenzék által kikötött feltételeket, de Bécsből utasítás jött a törvényjavaslat keresztülvitelére s miután az ellen-

vehetően kezdett súlyodni, de a mikor egy része már a tenger színét érintette, esése szemmel-láthatóan gyorsulni látszott. Egyszerű optikai csalódás ez, de az ember kész elhinni, szinte szeretné valahogy visszatartani! Ne még, csak egy percze! Ha lebukik, eltűnik a mesés vörös viszfény, mely bearanyozza a hajó által felvert habok fodrait.

De a nap hanyatlak, bukik alá. Végre csak annyi látszik belőle, mint egy piczike kis véresepp. Aztán eltűnik ez is. Folyton erősödő homály borul az egész vidékre. A hajó hátulsó részén, hol az egész társaság gyönyörködik a látványban, ösztönszerűleg elhallgat a vidám, tréfálkozó beszéd. Mélységes csend lesz, csak a propeller csobog, berreg a vízben s ez egyhanguan bugyog utánna.

Az angol kedvetlenül felkel, összehajtja plaide-jét s lemegy az olvasó-terembe. De mi, többiek, mozdulatlanul maradunk helyünkön.

Egy fiatal nászutazó párocska is van a hajón. Ott ülnek a hajó hátulján levő kis fülkék egyikében, mely míg hátrafelé szabad kilátást enged, addig megvéd az elől szembejövő szél ellen, melyet most csak a hajó saját gyorsasága okoz.

Az asszonyka gyöngéden közelebb simul férjéhez s kezük önkéntelenül, valami titkos édes érzés parancsoló hatalma alatt keresi egymást. És nézik az olajsima, folyton sötétedő tengert, melynek szinte bársonyosan puha tákrét csak a hajó által felvert hullámok fodrozzák be.

Az ég, hol a nap letűnt, még világos s viszfénye által mintha lángba borulna az egész tenger. A homály fokként mind jobban s jobban terjed. A két oldalt levő szigetek részletei mind jobban s jobban belevesznek az egyforma szürkéségbe s reflexük a vízben, szénfekete színűvé lesz. A most már citromsárga ég, ugyanily színűvé varázsolja a tenger fodrocskáit, míg a hullámvölgyek valami oly különös ibolyaszínt vesznek fel, mit még elképzelni is lehetetlenség. És így megy át a tenger színe az opálfehérbe s ezután mind szürkébb s szürkébb lesz az egész kéz, míg végre a szomszédos szigetek sötétlő feketeségéből felcsillanik egy világító-torony, intenzív fényű első sugara . . .

zék látja, hogy itt a sic volo, sic iubeo elve szerint s nem a két törvényhozás elvei szerint akarnak kormányozni, *kizárólag taktikai szempontból* obstruál. Kérde Kubinyitól, olyan nagy hiba-e, ha a nemzet érdekében a nemzet jogát védi az ellenzék a hatalom tultengése ellenében? — Ha a kormány sarokba van szorítva, évek óta az a nóta járja, hogy a többség előtt hajoljon meg a kisebbség. Ő ezt nem helyesli s ha a vármegye az obstrukció ellen felir, akkor a katonai javaslatok mellett foglal állást.

Hevessy Bertalan szerint indokolt, ha öntudatos ellenzék a magyar hadsereg részére nemzeti vívmányokat követel s ennek érdekében küzd, de a védbástyát: az alkotmányt megingatni nem szabad. A legális eszközökkel vezető kormányoknak az indeminitást meg kell adni a külfölddel szemben való hitelképesség érdekében is. Az inditványt elfogadja.

Putnoky Mór orsz. képviselő az inditvány ellen szól.

Bornemisza László alispán szerint a megye a közjó érdekében kérhet orvoslást akkor, mikor a törvényen kívüli állapot megszüntetését kéri. Az inditványt pártolja, felvilágosítással szolgál, hogy a közgyűlés az inditványt tárgyalhatja és határozatot is hozhat s ahhoz is joga van, hogy a kormány bölcsességétől elvárja, hogy törvényes alapra helyezkedve, az ex-lex állapotot megszüntetve kormányozzon. A törvényes állapot meg kell óvni s az indeminitást megtagadhatónak nem tartja. *Hevessy* Bertalanmal egy véleményen van, hogy ha az ellenzék obstruálni akar, módja lesz rá a katonai javaslatoknál. Az inditvány ellen szól még *Török* Bálint, azután megtörtént a szavazás. *Molnár* József inditványát 100 szóval ellenében elfogadták.

Igennel szavaztak: Hírsnyai Heinzelman Alfréd, Hámos László, Szontagh Zoltán, Szentiványi Árpád, Hámos Árpád, Farkas Ábrahám, Szabó László ifj., Molnár József, Kubinyi Géza, Farkas Zoltán, Markó Sándor, *Hevessy* Bertalan, Beélik Iván, Szakall István, Fáy Gyula, Bazilidesz János, Madarassy Gyula, Hamaliár Lajos, Széman Endre, Szladek Ignác, Dr. Löcherer Tamás, Hámos Aladár, Czékus László, Ursinyi Zsigmond, Institoris Endre, Reinitz Zsigmond, *Bornemisza* László, Nagy Elemér, Soldos Árpád, Holman János, Dr. Gutlohn Henrik, Varga József, Rudnai Károly, Medvezky Sándor, Ossko Lajos, Kohn Albert, Lukács Géza, Dr. Fornét Gyula, Komáromy István, *Máriássy* István, Batta György, Kubinyi Ferenc, Szakall Vincze, *Máriássy* László, Lengyel Iván, Szelezky Árpád, Dr. Mesko Miklós, Kuna Aurél, Juraskó Jakab, Druisznér György, Stefancsik Károly, Sziklay Géza, Dr. Kovács László, Peiszerle Pál, Majer Géza, Kostenszky Pál, Spéczián Gusztáv, Dénes Géza, Mihalik Miklós, Kubinyi Andor, Czibur Elek, Ifj. Czékus István, Neogrady Lajos, Basilidesz Gusztáv, Tóth Kálmán, Fridrik Vilmos, Lőrincz András, Fridrik Barna, Hello József, Tomory Géza, Zapotóczy József, András János, Márkus Dénes, Vlachó Gyula, Dr. Danis János, Zachar Sámuel, Glauf Pál, Idb. Badinyi Gyula, Dr. Szabó Károly, Barna Imre, Rázgha Sándor, Bérczy Elek, Knöpfler Károly, Bobok Tivadar, Setina János, Kolbenheyer József, Fáy László, Jály Ferenc, Mester Károly, Hönsch Ede Pauchli Rezső, Lovasányi Zoltán, Osváth Dániel, Pál Mátyás, Palugyay József, Varga Boldizsár, Gödér János, Szelezky Zoltán, ifj. *Hevessy* László.

Nemmel szavaztak: *Putnoky* Mór, Samarjay János, *Hevessy* László, *Bornemisza* István, Dapsy Béla, Brones Viktor, Vajda Ferdinand, Ragályi Gyula, Fáy Antal, Hanvay József, *Hevessy* Benedek, Szeiffert Antal, Fáy István, *Máriássy* Andor, Okolicsányi Ágoston, Dapsy József, Szentmiklósy Kálmán, Török Bálint, *Hevessy* Elemér, Alitiz Miklós, Dr. Hajosi Sándor, Karkalics Sándor, Simon Mihály, Kozma Szabó József, Andri Pál, Kemény Lajos, Visnyai Manó, Nagy István, F. Balogh János, Oros János, Botnyik János, Turóczy Miklós, Nagy János, Vathay László, *Bornemisza* Elemér Deme Sándor.

Hevessy Benedek ezután utalva arra, hogy 1902 decemberében a közgyűlés egyhangu határozata alapján felir a megye a katonai javaslatok ellen s több képviselő már megválasztása előtt ígéretet tett arra, hogy a javaslatot meg nem szavazza, inditványozza, hogy a köz-

De hát ez még csak az érem egyik oldala. Ez a tenger, ha szép idő van.

Bezzeg, ha sütvől a szél, az egész égbolton piszkos szürke felhők foszlányai szálguldoznak, esetleg még hozzá ha az eső is zuhog, más lesz a kép azonnal.

A hajó felágaskodik a szembejövő hullámok tetején, azután sajátszerű rázkódással zuhanik vissza a habokba, feloldalára dül, orrát belevágja a hullámok közé s a víz átcsap a hajó oldalán.

Az ember eleinte vigan veszi ezt a bintázást. Szinte segíteni is szeretne még a lábával; jobban, jobban! De aztán kis idő múlva, kezdi bosszantani a dolog, a mikor a hajó felemel úgy, hogy a hol előbb a fejünk volt, oda most a lábunk kerül. S ez még csak hagyján! De a mikor süllyed. Az ember érzi, hogy lába alul kezd elveszni a talaj. Ijedten kapaszkodik a korlátba de még így is majd felbukik Szeretne kiáltani, de oly végtelen fáradtságot érez minden porokijában! A mennyire a hajó ingadozása megengedi, odavánszorog egy székhez s leül bele. Egész testét ellepi a meleg verejték s fázik mégis.

Kimerülten törülgeti sapadt arcáról a kövér izzadság cseppeket. Beburkolózik felöltőjébe, felhajtja ennek a gallérját, leteríti magát plaide-jével, s megadással várja sorsát. Ez nem is várokozhat sokáig magára Lassanként úgy érzi az ember, mintha a belsejében valami emel kednék felfelé. Nehezen a korláthoz vonszolja magát, kihajlik és . . . szükséges-e hogy tovább is mondjam? Önök eltalálták ugy-e bár, hogy mi történt?

De ezzel még nincs vége. Most jön csak a java. A legtöbb utazó ez után az első kitérés után nem pihen meg, mint binni lehetne. Elbágyadtan dől le, nem nézi, nem bánja hova! Félrehajtja fejét, mint egy beteg madár. Nem érdeklí semmi, keze fáradtan pihen ölében s egész testében valami különös zsibongást érez. Azután jön a második roham! Most már fel sem kel. Egy matroz lapos tálat nyom a markába, mosolyog kissé titokban és sietve megy odább. A második roham már fájdalmas is! Halottfáradtan dől hátra utánna székében, nem tud gondolkozni, csak azt érzi, hogy a hullámok mint emelgetik, ringatják a hajót.

Még jó, ha el tud szenderedni!

gyűlés utasítsa a képviselőket ígéretük megtartására s figyelmeztesse őket, hogy vagy foglaljanak állást a katonai javaslat ellen, vagy mondjanak le mandátumukról. Inditványa így szól:

„Tekintettel arra, hogy Gömör- és Kishont vármegye a katonai törvényjavaslat ellen állást foglalt, kérve annak a napirendről való levételét.

Tekintve továbbá azt, hogy vannak a képviselők közt olyanok, a kik megválasztások előtt határozott ígéretet tettek, hogy semmiképpen tehernek a felemeléséhez hozzájárulni nem fognak.

Végre tekintve azt, hogy ha netalán volnának is oly képviselők, a kik ily határozott ígéretet nem tettek, de a törvényhatóság egyhangulag elfogadott határozata ellen állást foglalnak.

Inditványozom: Figyelmeztesse a törvényhatóság a képviselő urakat a törvényhatóság által egyhangulag meghozott határozatára.”

A közgyűlés az inditványt nem tárgyalta, mert a közgyűlés nincs jogosítva az országgyűlési képviselőket figyelmeztetni s őket utasítással ellátni. De az inditvány különben előzetesen még csak bejelentve sem volt.

A szavazás után megcsappant érdeklődés mellett folytatták a tárgyalásokat.

A Ludovika akadémiában az első évi tanfolyamra (1903–1904 re) a gróf Buttler János-féle alapítványi helyre *Przybislavszky* Ferencz, *Iglódy* Gyula, *Toldy* Miklós és *Fáy* Elemér pályáztak. — A közgyűlés első helyen *Fáy* István orsz. képviselő fiát: *Elemér* ajánlja, második helyen *Przybislavszky* Ferenczet.

A megyei székház építési költségek teljes fedezetéhez szükséges 170000 korona törlesztéses kölcsön felvételével tudvalevőleg az alispánt bízta meg a közgyűlés. A Pesti magy. keresk. bankkal kötött kölcsönügyletet a közgyűlés jóváhagyta s az adóslevelet megerősítette.

Fontos és közérdekű határozata volt még a közgyűlésnek, mely szerint feliratot intéz a honvédelmi m. kir. miniszterhez, hogy a legújabb rendeletével *Julius* elsejétől augusztus 15-ikéig terjedő időszakra elrendelt sorozást vármegyénkre nézve halassza el későbbi időre, mert a lakosság nagy része éppen ebben az időben van a legfontosabb és legsürgősebb mezei munkával elfoglalva.

A csendőrkérdési parancsnokság megkeresése folytán a közgyűlés jóváhagyta az új csendőrs részére *Osgyán* község által felajánlott épületre vonatkozó nyilatkozatot.

Andrássy Dénesné *Rozsnyón* felállítandó szobrára 500 koronát. *Márkus* Jolánnak pedig 360 korona kegydíjat szavazott meg a közgyűlés.

Orvosok és gyógyszerészek gyűlése.

A vármegyei orvosszövetség és orvos-gyógyszerész egyesület felvő hó 26-ikán tartotta rendes tavaszi közgyűlését *Rimaszombatban* dr. *Löcherer* Tamás elnöke alatt a bábaiskola tantermében. A jegyzőkönyvet: dr. *Kármán* Aladár titkár vette fel.

Jelenvoltak: dr. *Borszéki* Ármín (Feled), dr. *Deutsch* Miksa (Ujantálvölgy), dr. *Drachler* Adolf (Csetnek), dr. *Gaál* Gusztáv (Tornallya), dr. *Hruska* János (Nyustya), dr. *Maurer* Arthur orvos és *Pösch* Aladár gyógyszerész (Rozsnyó), dr. *Sailer* Károly (Nyustya), dr. *Schwarz* Márk (Tiszolc), *Thomka* László (Nyustya). *Rimaszombatból* a fentiekön kívül: dr. *Lichtscheyn* Adolf, dr. *Meskó* Miklós, dr. *Szabó* Károly és dr. *Zehery* István orvosok, *Geduly* Géza és *Kishonty* József gyógyszerészek.

Dr. *Löcherer* elnök szívélyes szavakkal üdvözölte a megjelenteket s betérjeszté dr. *Salárdi* menhelyi főorvos megkeresését, melyben kéri a megyei orvosokat, hogy a babonákat s különösen a gyermeknevelés körül tapasztalható szokásokat gyűjtsék össze, s vele közöljék. A jelenvoltak közül többen vállalkoztak az összeállításra. Bemutatta azután az elnök a stomatologusokat (fogorvosok) a belügyminiszterhez benyújtott memorandumát, mely szerint azt kéri, hogy az állami, megyei és városi kórházakban stomatológiai osztály szerveztessék. A

Mikor aztán újra szárazföldre lép, szent fogadást tesz, hogy soha ez életben többé hajóra nem teszi a lábát, s kit a végzet így utólért, az meg is tartja fogadását.

De hát azért ez a tengeri betegség sem olyan szörnyűséges valami ám, ha az ember vigyáz magára. Csakhogy igen sokan restellik mutatni, hogy félnek.

Tessék bevenni néhány ecessp csillapítót és tessék felálni a gőzgép mellé a hajó közepére. Itt érezhető legkevésbé az ingás. Talán meleg lesz ott egy kissé, de inkább ettől szenvedjen az ember, mint a tengeri nyavalyától. Aztán ne tessék érdeklődni, hogy mi minden történik köröskörül a hajón; magától az undortól is könnyen rosszul lehet lenni; hanem tessék szemét a lát-határ vagy a part egy fix pontjára szögezni, s nagyon gyenge természetűnek kell lennie, ki ezek után is tengeri beteg lesz.

Erre egyszer egy hajóparancsnok tanított meg; követem is híven a tanácsát, s ezóta nem is volt soha semmi bajom ha hajón ültem. Az embert persze bosszantja kissé, ha látja azokat a gunyos pillantásokat, melyeket a „tengerszilárd” utasok reá vetnek. De azért csak maradjon az „ospedalé”-ban (kórház) Így hívják az olaszok ilyenkor a hajó közepét.

A tengeri betegség egyike a legkülönösebb, a legégyénibb dolgoknak. Reméklí írja le dr. *Gáspár* Ferenc „Negyvenezer mértöld vitorlával és gőzzel” című munkájában.

A hány ember, jóformán annyiféleképen nyilvánul. Kezdve azokon, kik a legelső tengeri utjuk óta abszolút tengerszilárdak egészen azokig, kik már gyengén fodrozó vizen is rosszul lesznek. Egy utóbbiaknál sokban hozzájárul a félelem is s az egész legtöbbször inkább autosuggestióból ered.

Vannak kik életükben csak egyszer kapiák meg, mások ellenben minden alkalommal.

Sőt vannak olyan természetűek is, kiket nem bánt a tenger, bármily erősen is háborogjon, a míg a hajón vannak, de mihelyt a partra lépnek, kész van a kitérés.

De még az egyes osztályozásokon belül is lehet alosztályokat felállítani.

Vannak — és ezek közé tartozom csekély magam

közgyűlés helyesli a memorandumot s a kórházi igazgatót és megyei főorvost megbizta, hogy a lépéseket tegyék meg Vasvármegye orvosi fiókszövetsége megkereste az itteni társzövetséget, hogy foglaljon állást a párbaj ellen s az orvosok tagadják meg a párbajnál való segédkezést. A közgyűlés behatóan foglalkozott az átirattal s azt tudomásul véve kifejezte óhaját a felett, hogy a társadalmi kinövés képező párbajmánya megszüntetessék, azonban nem tartja ezélt vezetőnek, hogy az orvosi társadalom foglaljon állást ez ügyben.

A közgyűlés legfontosabb tárgya volt az országos orvosszövetség központi tanácsának megkeresése, melyben a közegészségügy államosítása ügyében kérdést intéz a fiókszövetséghez. A pontozatok egyenként tárgyalattak, s a határozatot a központhoz felterjesztik.

Dr. Szabó Károly pénztárnok számadásait és vagyonskimutatását elismeréssel vették tudomásul s új tagként Kerekes Mórész állami állatorvos vétezt fel.

Dr. Meskó Miklós beterveztette a vármegye közegészségügyének lapunkban már közölt múlt évi statisztikai kimutatását. Ezzel a közgyűlés 1 órákor véget ért.

Ezután a társaság a „Három Rózsa” fedett helyiségében kitűnő társas ebédén, jó cigányzene mellett kedélyesen töltött el néhány órát. Az ebéd alatt dr. Löcherer elnök nagy tetszéssel fogadott tóztban emelt poharat a vendégekre.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetés megújítását, mint a hátralékos előfizetést ki egyenlítani sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala

Boldog pünkösdi ünnepeket! Lapunk előfizetőinek, barátainak és munkatársainak örömteljes boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk!

A Gömör-Kishont szerkesztősége és kiadóhivatala.

Alispán szabadságon. Bornemisza László alispán folyó hó 24-én 10 napi szabadságra elutazott. Junius hó 2-án tér vissza Budapestről, hova egészségi okokból utazott. Távolléte idején az alispáni hivatalos teendőket Lukács Géza vármegyei főjegyző látja el.

Kinevezés. Főispánunk Dr. Klement Lajost közigazgatási gyakornokká nevezte ki és szolgálattételre az alispáni hivatalhoz rendelte be. A képzett és rokonszenves fiatal tisztviselőnek gratulálunk.

Kitüntetett néptanító. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az évi 27101. számú leirátában elismerését és köszönetét nyilvánította Baehát Endre oláhpataki ág. h. ev. elemi népiskolai tanító előtt, a tanítói pályán eltöltött 40 éves szorgalmas és példászerű működéséért.

Esküvő. Homolya Samu kir. törvényszéki írnök e hó 26-án vezette oltárhoz Majomy József polgártársunk bájos és kedves leányát *Etelkát* Boldogságot kívánunk az ifjú párnak!

Anyakönyvi kinevezés. Gömör- és Kishontvármegyében a murányi anyakönyvi kerületbe Relich Lajos jegyzői irnokot, a helpai anyakönyvi kerületbe Balog Ferenc segédjegyzőt, a nagyszalabosiba Elek Jenő segédjegyzőt s végül a felsőválybikszögibe Gócsó Emil ottani lakost anyakönyvvezető-helyettesekké nevezettek ki.

Kinevezés. A pénzügyminiszter a tornalliai adóhivatalhoz Grédinger Pál tornalliai adóhivatali gyakornokot adótisztte nevezte ki.

Járvány. A városunkban fellépett s elég enyhe lefolyású vörheny teljes megszüntetése érdekében az elemi

iskolák s az óvoda még mindég zárva vannak. Sőt, hogy a járvány esetleges terjedése teljesen megtöréssék, vármegyénk és városunk közegészségügyének vezetői a helybeli főgimnázium bezárását is indítványozták, mely anynyival inkább kivihető, mert a tanév jóformán be van fejezve s így a tanulók előhaladására már semmi hátránnyal nincs. A közönség megnyugtatóására ezen tárgyalagos hírt közöljük, nehogy a lábra kelt alaptalan hírek hitelle találjanak.

Halálozások. Szentmiklóssy Gyula vmegyei nyugalmazott főszámvevőt súlyos csapás érte; áldott lelkű, sokat szenvedett neje: Török Malvinnak f. hó 24-én történt elhunytá által. Temetése f. hó 26-án ment végbe nagy részvét mellett. Nyugodjék békében.

Egy tisztas, a régi nagyidők egy tipikus alakjával lett ismét sze:ényebb az elmúlt hét alatt városunk. Meghalt ugyanis Györy Frigyes, a régi Rimaszombat egyik legrégebbi polgára, Kalla Mihály építész neje: édes atyja, munkás életének 88. évében. Alig 4 esztendeje, hogy itt hagyta őt 80 éves korában szerető hitvese, a kívül 60 évet töltött el csendes és boldog családi körben. Azóta nem érezte jól magát az öreg ur itt e szomorú földön, bármily szeretettel ápolta is egyetlen leánya. Napról-napra letépett egy néhány szál virágot — titokban — így hitte legalább! a kertből s kora reggel kísértelt a temetőbe „megkérdezni azt az asszonyt, mikor hív már magához?” Folyó hó 21-én megkapta a feleletet: elköltözött ő is a jobb világba. F. hó 23-án temették el hű életpárja mellé a tamásfalvi gyászos házban! a közönség nagy részvéte mellett. Nyugodjék békében! — A gyászba borult rokonság ez uton is hálás köszönetet mond mindazoknak, a kik őszinte részvétükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek.

Kovács Ferenc okl. ügyvéd, nyugalmazott kováci jegyző, utóbb Kokován postamester f. hó 26-án 84 éves korában elhunyt. Jólétsi Chászár Károlyné édes atyja volt az elhunyt, ki Kokován és vidékén köztiszteltben állott.

Földföldy Irénke, Földföldy Ottmár vályi jegyző szép leánya f. hó 19-én élte tavaszán Vályban elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Holstein Ármán, az ujtantölvölgyi üvegyár igazgatója rövid szenvedés után folyó hó 20-án 33 éves korában elhunyt, özvegye és 3 árva sirtaja. A megboldogult, ki az üvegyártás terén és a szakirodalomban hervadhatlan érdemeket szerzett, minden tekintetben kiváló egyénisége, páratlan igazságszeretete és nemes jószívűsége által egy tisztikar, mint a gyári munkások emlékezetében kitörülhetlen emléket hagyott hátra. Az egyesült magyarhoni üvegyárak részvénytársasága egy kiváló képzettségű tisztviselőjét vesztette el benne, kinek korai halála őszinte részvétet kelt mindenfelé. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. Nyugodjék békében!

Temetés. Gróf Vay Dezsőné Sarlay Helén elhunyt egyetlen gyermekét Tibor hulláját mult esütörtökön este szállították el Losoncra s ott másnap nagy részvét mellett temették el a kedves gyermek hült tetemeit.

Beszélő siket-némák Rimaszombathban. Két éve annak, hogy a magyar tanügyi kormány vármegyénkben siketnémák számára intézetet létesített. A jolsvai intézet igazgatója elérkezettnek látja az időt, hogy az oktatás ezen ágát, a mely Magyarországon Gömörvármegyéből indult ki, a nagyközönségnek bemutassa. Ez junius hó 7-én délután 3 órákor, a „Rózsa” szálloda nagytermében tartatik meg, a mely alkalomra a szülőket, a tanügybarátokat, az érdeklődőket és az ifjúságot tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Allamsegélyes tanítók korpótlék-ügye. A tanítók második ötdéves korpótléka ez év őszén esedékessé válna, azt hisszük szolgálatot cselekszünk sokaknak, ha megírjuk, hogy azon tanítóknak, kik az első korpótléket államsegélyből élvezték, nem kell folyamodniuk sem közvetlenül, sem az iskolaszékek útján a II-ik korpótlék folyósítása iránt, mivel a vármegyei közigazgatási bizottság ez ügyben hivatalból intézkedik. A II-ik korpótlék elé néző államsegélyes tanítók névjegyzékének elkészítése már munkában van.

Jól emlékszem vissza Helyemet még éjszaka sem hagytam el. Langyos, szép holdas éjjel volt. Beburkolóztam köpenyembe, s végig feküdtem a gép mögött, hol védve voltam a szélétől. Egy krumplival telt zsák hevert ott. Jó volt párnának, dacára hogy hunczutul kemény volt. Betakartam magamat plaide emmel, s elaludtam szépen, nyugodtan.

Ejjel — Isten tudja hogyan, miért — felébredtem. Kábult fejjel ültem fel. Első pillanatban azt sem tudtam, mi van velem? Körültekintettem zavarodottan. Nem tudtam hol vagyok? E perczben mellőztünk el egy ingadozó vitorlást. A felénk való részén pislogott a vörös lámpája. A hold szembe világitott velem, s a mint ott láttam a holdfénytől csillogó habokon a hajó sötét körvonalait, az árnyékban feketélő, duzzadt vitorláival, támadt egy boldog ötletem, minő csak félalomban juthat az ember eszébe, egy ötlet, mely urrá lett józan gondolkodásom felett, megrohant és elragadtott a mesék és legendák titokzatos világába, s e pillanatban meg voltam győződve, hogy ez . . . a bolygó hollandi!

Tényleg láttam-e vajjon én ezt a hajót vagy pedig csak álmodtam az egész találkozást azon az enyhe május éjjelen, valóban nem tudom. De ez az emlék még ma is oly intenzív bennem, hogy szinte kész volnék elhinni, hogy az csakugyan a szerencsétlen bolygó hollandi volt.

Ugyebár különös? Hja, a tenger tele van hangulattal s megélelénkíti az ember fantáziáját.

Hiszen a régiek csodaszörnyekkel is benépesítették a tengert. Komoly tudósok még ma is vitatkoznak a felett, vajjon tényleg léteznek e az óriási tengeri kigyó, melynek híre már az ókorban kísértett s mely nem tudom hány száz méter hosszú testével többszörösen átgűrűzve a hajót, lerántja ezt a mélységes mélységekbe.

De hát ez — mint mondom — problematikus. A szépséges Adrián nem vagyunk kitéve semmiesetre sem ily szörnyűségek találkozásoknak. Ezért — ha úgy tesszük — elindulhatunk nyugodtan lefelé a dalmát partokon.

A polgári olvasókör zászlozentelésének napja közeleg s ezzel együtt gyors lépésben haladnak a fényes ünnepély széleskörű előkészületei is. Ha az időjárás kedvező lesz pünkösdi hétfőjén, ugy igazán gyönyörű lesz az ünnepély, mely 10^{1/2} órákor veszi kezdetét az Erzsébet-téren, hova zeneszó mellett vonul fel a közönség. A remek szép zászló is megérkezett már s a rendezőség mindent elkövet az ünnepély sikere érdekében. Az intézőség arra kéri lapunk útján a közönséget, hogy a zászló-szöveget küldjék be Rónay Gyula urhoz, — a koszoru-lányokat pedig, hogy az előzőleg kiküldött értesítéshez képest az egyöntetűség kedvéért is kék vállszalagot sziveskedjenek beszerezni, mert ez lesz az ő jelvényük, melyet a felvonulásnál mindegyik koszorulánnyal fel kell tenni. — Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély az olvasókör nagytermében fog megtartatni.

Jóteknység. Gróf Andrássy Dénes 1000 koronát küldött a kassai Rákóczi ereklye kiállításra és Kraszná-Horka váról az ottlétő összes ereklyéket, szám szerint vagy 300-at, elküldte a kiállításra.

Az anyai szeretet szép példáját láttuk e napokban. Az állami gyermekmenhely által gondozott lelecz gyermekek között volt Haluszka József 6 éves kis fiú, kinek anyja férjhez ment s Amerikába költözött. A fiatal férj a gyermek létezéséről nem tudott semmit s az anyja, ki amerikai uj otthonában is rendkívül vágyott gyermeke után — közölte férjével, hogy gyermekét szeretné elhozni magához. A férj beleegyezett s az asszony nyomban utra kelt, eljött gyermekeért, kit a mult héten elszállított Amerikába.

Lakásváltoztatás. Kerekes Mórész áll. állatorvos lapunk útján is tudatja a közönséggel, hogy lakását Kossuth-utca 20. sz. alá tette át.

Honvédségi szállítás. A miskolci kereskedelmi- és iparkamara figyelmezteti az érdekelteket, hogy a Jolsván állomásozó honvéd csapatok részére szükséges zab, szalma stb. szállítására Jolsván, junius hó 18-án d. e. 10 órákor, a kezelőtiszt irodában csakis írásbeli árlejtés fog tartatni. Szükséges f. évi szeptember 1-től 1904. augusztus 31-ig 120 mm zab, 100 mm széna, 60 mm. alomszalma, 75 mm. ágysszalma, 250 köbméter tűzifa.

A felső-balogi vásár. A miskolci kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az érdekelteket, hogy Felső-Balog községben ez évi junius hó 8—9 re eső országos vásár ez évben kivételesen junius hó 15—16-án fog megtartatni.

Vizsgálat a fogyasztási szövetkezet ügyében. A fogyasztási szövetkezet volt üzletvezetőjének ismeretes sikkasztási ügyében a delegált kassai kir. törvényszék egyik alügyésze és albirája f. hó 22-én a vizsgálat megejtése céljából városunkba érkeztek. F. hó 23-án megtartották a széleskörű vizsgálatot, a melynek során kihallgatták a fogyasztási szövetkezet igazgatósági tagjait is és általában mindenkit, a ki az ügyre nézve felvilágosítást adhatott. A vizsgálat adatai nincsenek a nyilvánosság elé szánva, azért azokkal most nem foglalkozhatunk. Majd a főtárgyalás megtartása után fogjuk közönségünket tájékoztatni.

Elgázolás. F. hó 24-én, a kora reggeli órákban egy helybeli üres magánfogat kocsisa a száguldó lovakat nem tudta megfékezni s Bálint Zsuzsanna 84 éves süket koldust az Erzsébet-tér sarkán elgázolták a lovak. A sérültet beszállították a közkórházba.

Utczai verekedés. Szokatlan módon fejezte be két roznyói ügyvédjelölt a köztük lévő régi viszálykodást. F. hó 23-án volt a törvényszéken egy rágalalmazási és becsültsérséti ügyöknek a tárgyalása. A tárgyalás nem hozatott ítélet, mert a törvényszék újabb bizonyítékok beszerzését tartotta szükségesnek. Ugy látszik, a peres feleket nem elégítette ki a bíróság határozata és ha már a bíróság egyelőre nem szolgáltatott köztük igazságot, magok szállottak a sikra eldönteni, hogy ki a legény a gáton. A közönség nagy épülésére déli 12 órákor az Erzsébet-téren a pénzügyigazgatóság épülete előtt vassbottal egymásnak estek és püfölték egymást mindaddig, míg egy hajdu szét nem választotta őket. A sanquinikus ügyvédjelöltek ezen esete egy újabb fenyező per anyagául fog szolgálni.

Póru jár repülőgép. Phaëtontól kezdve egészen Santos-Dumont-ig számos feltaláló elmének volt utolérhetetlen vágya egy olyan gépezetnek construálása, a melylyel a földhöz ragadt ember a levegő magos régióit is hatalmába kerítse. A vállalkozása ezen feltalálóknak Phaëtontól kezdve egészen Santos-Dumont-ig többekévéb mind csütörtököt mondott. De azért a balsiker dacára még mindig sokan foglalkoznak a repülőgép eszméjével. Nemrégiben itt a megyénkben is történt erre nézve kísérlet. A korláti bazaltbánya részvénytársaság korláti bányatelepe volt színhelye a siker nélküli kísérletnek. A repülőgép tulajdonképen két nagy szárnyból állott, a melyeket villamoság lett volna hivatva a madarak szárnyához hasonlóvá tenni. — Ugy látszik azonban valami hiba történt a számításban, mert a repülőgép a magaslátról, a honnan lebecsátották, pár másodpercznyi vergődés után a földre zuhant. Emberéletben hála Istennek nem esett kár, csak a szép reményekre jogosító repülő gép zúzódott össze.

Ragadós állatbetegségek. A megyében f. hó 20—27-ig előfordult ragadós állatbetegségek kimutatása: *Lépfene*: Likér, Nyustya és Ispanmező. *Vesztetség*: Osgyán, Rimócza, Felső-Balog, Zaber, Szalócz, Dernő, K.-H.-Váralya, Nagyveszverés és Rudna. *Ivarszeri hólyagos kiütés*: Balogfala. *Rühkór*: Osgyán, Bakostörök, Trizs és Kuntaploca. *Sertésvész*: Keczege, R.-Zsaluzsány, Ráhd, Nyustya, Klenócz, Priboj, Cserencseny, Gesztete, Zádorháza, Bátka, Aggtelek, Alsófalú, Visnyó, Kálósa, Pelsűcz, Oláhpatak, Licze, Jolsvataploca, Jolsva, Kövi és Helpán.

A gömörmegei muzeumnak ajándékozott tárgyak jegyzéke 1903. április 10-étől.

Gyászbeszéd Máday Károly föltt, Terray Istvántól. „Magyar Ipar” V—XX., „Alföldi Iparlap” VII—XI., „Iparügyek” I—XI. évfolyam (hiányos), Rónay Gyulától. 14 drb könyv és Itália térképe, Rakottay Józseftől. I. Ferdinánd réz-pénze, Kovács Gézától. Régi okmány, Terray Istvántól.

is — kiket nem bánt, ha a hajó düllöng, azaz ha oldalvást hintázik, de abban a perczben érzik a tüneteket, mihelyzt a hajó bukácsolni kezd, azaz ha az orra és hátulja felváltva merül a habokba. Ez egyébként is sokkal kellemetlenebb az előbbinél. Már csak azért is, mert ha a hátulsó rész emelkedik fel, s a hajó nincs eléggé megterhelve, vagy különben is nem mély járása, a csavar teljesen a levegőre kerül s nem lévén meg a víz ellenállása, oly pokoli módon kezd zakatolni és berregni, mintha szét akarva esni az egész alkotmány.

Es sajátzerű az, hogy a tengeri betegség mily maradandó emléket tud hagyni annak lelkében, ki már egyszer átesett rajta.

Most volt hat éve, hogy először tengeri beteg lettem. (Nem resteltem bevallani, hiszen Nelson admirális, a tratalgari hős, minden tengerészek példányképe, a csata hevében, a parancsnoki hidról, szőcsövön keresztül „adta meg a tengernek, a mi a tengeré.”)

A kritikus perczben egész gyanutlanul pőfékeltem egy kis tengerész pipából angol dohányt. Es e hatás alatt, ezóta a mai napig nem tudom többé túrni az angol dohány — egyébként illatos — füstjét.

A legkellemetlenebb állapotok egyike azonban az is, ha az ember éhes, elő is van már jegyezve az ebédhez vagy vacsorához, de érzi, hogy ha a helyéről, a hajó közepéről távozik, vagy pedig valami kompaktabb ételt fogyaszt el, menten rosszul lesz. Mit tegyen? Marad vesztge, és sóvárogva gondol azokra a boldogokra, kiket nem zavar a hajó ingása, s teljes mértékben élvezik a kosztot. Pedig eddigi tapasztalataim szerint a hajón aránylag olcsó pénzért remekül etetik az embert. — Olyan Tantalus-féle kínok ezek, milyenekről a mitológia beszél. Így tettem én is azon a fentemlítt tragikus emlékü tengeri utazáson. 25 órán keresztül nem voltam képes egyebet enni, mint narancsot. Hogy mennyire jól laktam tőle, ennek megítélését önökre bízom.

De azért tessék elhinni, nem sajnálom. Egy végtelen érdekes, bizarr emlékem van erről a tengeri utról. Mellesleg megjegyezve, roppant egyszerű valami, de hát az ember a tengeren nagyon fogékony bármi impresszió iránt.

Hat drb 1848-as bankjegy, 44 drb réz-pézt, 12 db könyv, vas állvány 1809-ből, Kossuth Lajos levele Hermann Vilmosnéól.

Menyasszonyi láda 1803-ból, két régi tál, esze, pohár, okirat 1739-ből, 8 drb pézt, Linne Systema II. kötet Kalocsay Etelkától.

3 ezüst, 4 nikkelt és egy réz-pézt Miskolczy Lajostól.

Vaskengyel Jurasko Jakabtól.

Diszes női mellény 1780-ból, himzett párna héj, két kancsó, ezüst pézt Bárdos Istvánnéól

Tíz forintos bankjegy 1848-ból Szakall Zoltántól.

Öt drb 1848-as bankjegy, egy ezüst, 6 drb réz-pézt, két régi okmány Nagy Mihálytól.

Csizmadia ezéh pecsétje, 4 drb jegyzőkönyve és 6 drb okmánya Réthy Andrásról.

50 és 100 dolláros amerikai Kossuth bankjegy 1852-ből Horváth Zoltántól.

Bock H. képes növény-könyve a XVI. századból dr. Fodor Bélától.

Tíz drb régi kézirat Kerekes Bélától.

Lengyel ezüst garas Baczuk Józseftől.

Emlék-érem 1825-ből Kerekes Jenőtől.

Két katonai kép, két emlék-érem, 3 réz-pézt Lenkey Gyulától.

Bronzkori edény Weisz Samutól (Hatvan.)

3 drb kő eszköz, kard és hüvely Terray Istvántól.

Egy réz-pézt Széplaky Andortól.

Két csövű puská, 2 drb pisztoly, egy tör, egy pásztor-bot, 10 drb ezüst, 12 drb réz pézt Szerényi Jánostól.

Egy forintos (1888) bankjegy dr. Uziner Miksától.

Régi könyv Mihalik Bélától.

Agyu golyó, 1 drb ezüst, 15 drb réz-pézt Kalocsay Gyulától.

Csont eszköz Nagy Páltól (Tornallya.)

A kegyes adományozóknak hálás köszönetet mond

a muzeum igazgatósága.

Almágyi bor.

Benyó Lajos és Benyó Károly örökösei tulajdonát képező **almágyi** szőlők múlt évi **termése** — pecsételt palackokban — literenként 35 krajczárért kapható **Szijgyártó-utca 12. szám** alatti házban. A palackokért külön 5 kr. biztosíték teendő.

Arverés.

A rimaszombati takarékpénztárban az 1902. évben ki nem váltott és meg nem hosszabbított arany, ezüstnemű s értékpapirokból álló **kézi zálog-tárgyak, f. évi június hó 4-én**, délután 2 órakor, a kiküldött hatósági biztos jelenlétében fognak az intézet helyiségében nyilvános árverésen eladatni.

Rimaszombat, 1903. május 19-én.

Az igazgatóság.

Eladó vizi-malmok.

A kokovai ag. hitv. ev. egyház **két három-három köre** berendezett vizi-malmat **szabad kézből** eladni akarja.

A venni szándékozók az egyház felügyelőjénél **Kuchta András** urnál **Kokován** jelentkezzenek, a hol a feltételeket is megtudhatják 3-3

Meghívó.

„Rimaszombat és vidéke fogyasztási szövetkezte“ 1903. évi június 7-én délután 2 órakor az új vármegyeház disztermében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 23. §-a értelmében meghívottnak.

Napirend:

1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.

2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.

3. Mérleg megállapítása.

4. Határozat a kereskedelmi törvény 187. §-a alapján a szövetkezet fennállására nézve.

5. Az igazgatóság alapszabály szerinti kiegészítése.

6. Netaláni indítványok.

1902. év december hó 31-én a tagok száma 351, üzletrészeinek száma pedig 592 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet üzleti helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető

Kelt Rimaszombat, 1903. május 20-án.

Az igazgatóság.

Kerti mulatság.

Alólirott tisztelettel tudatom a szórakozni szerető n. é. közönséggel, miszerint a pünkösdi ünnepeken át sikerült a közkedveltségnek örvendő tamásfalvai önkéntes

közműves fuvózenekart a **Kondek-féle fürdő kerti helyiségébe** közreműködésre megnyerni.

Gondoskodva lesz a pontos kiszolgálát mellett a legkiválóbb ital- és ételekről is. Frissen csapolt sör naponta kapható.

Számos látogatásért esd

Jancsó Sománé, vendéglős.

Bolti állványok

fűszer- és vegyeskereskedéshez, kisebb s nagyobb fiókokkal és fiók nélkül, hozzátartozó pudlikkal, jutányos áron eladó. Szövetkezetek részére igen alkalmas.

Együttal a nyári idényre ajánlom saját termésű kellemes zamatos ízű s a legtisztább kezelésű **valódi almágyi ujboraimat** pecsételt üvegekben. literes üvegjét **35 krajczárért**, üvegre külön betét 5 krajczár.

Rimaszombat, 1903. május hó.

Benyó Béla.

Hirdetmény.

182. sz.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszécsi kir. járásbíró 1902. évi V. 545/4. számú végzése folytán **dr. Frankel Mihály** által képviselt **Gál Jenő** végrehajtató **Stelkovic László** végrehajtást szenvedett ellen 85 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől le- és felülfoglalt és 1727 koronára becsült ingóságokra a rimaszécsi kir. járásbíró V. 545/4. 1902 számú végzésével a további eljárás elrendeltétvén, annak az alap- és felülfoglaltok követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Alsó-Hangonyon alperesnél leendő megtartása határidőül **1903 évi június hó 5-ik** napjának délelőtti 10 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt ingók: lovak, csikók, tinók, szekerek, kocsik, szobabutorok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívottnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Rimaszées, 1903. évi május hó 9 napján.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Gyümölcstermelők!

A rimaszombati konzervgyár részvénytársaság felhívja a gyümölcstermelőket, hogy úgy tavaszi, mint nyári és őszi gyümölcstermekeikről — az egyes fajok és azok mennyiségének megjelölése mellett — eladási ajánlataikkal közvetlenül a konzervgyárhoz forduljanak. — Ez időszerint főleg **nagy, keményhúsú és fehér szív alaku cseresznyék** volnának keresettek.

2-*

Hirdetmény.

1237—tk. 903. sz. — A tornallyai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **tornallyai takarékpénztár** végrehajtónak **K. Babus Gergely** végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyben a poszbai 45 számú t. lekjegyzőkönyvben A. 1—19 sorszám alatt foglalt s Babus Gergely nevében álló 41 számú összeírás ház, udvar és kert, szántó, rét és szőlőlőből álló ingatlanra és ahhoz tartozó urbéri erdő s legelőre a visszárverést 2165 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1903-ik évi június hó 20-ik** napján délelőtti 9 órakor Poszoba község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

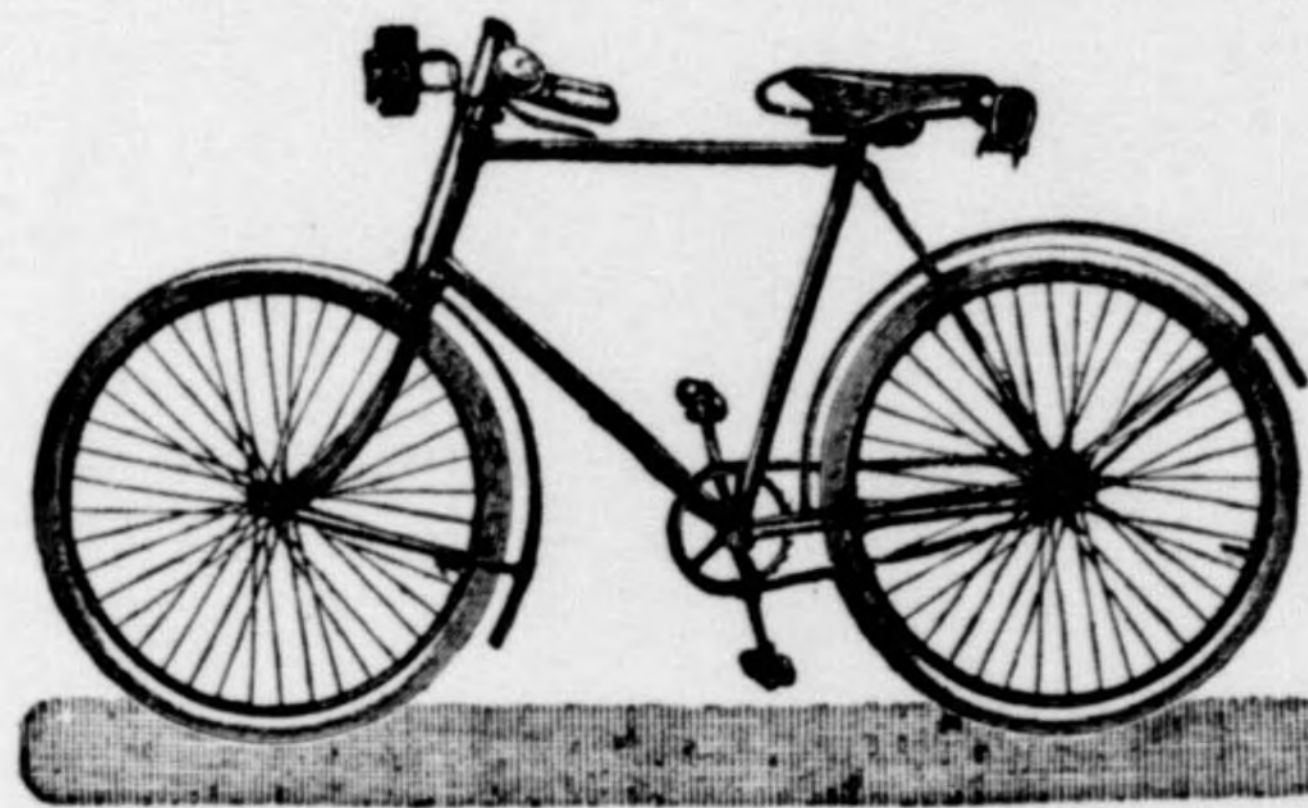
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsbecsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Tornallyai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság 1903. évi május hó 13-án.

Basilidesz, kir. aljbíró.

Ki akarja kitörni a nyakát?

az vásároljon világhírű „**PUCH**“ gráci kerékpárt! hangoztatják konkurrenseim. — Pedig általa

nosan elvan ismervé, hogy a világhírű „**PUCH**“ gráci kerékpárok a legszebbek, legerősebbek és a legkönnyebb járasuak és csak azért, hogy őket bosszantsam, a raktáromon levő világhírű „**PUCH**“ gráci kerékpárok gyári árban adom a legkönnyebb részletfizetésre is.

Egy világhírű „**PUCH**“ gráci kerékpár első rendű **Reithoffer-féle gumikkal** teljesen felszerelve 2 évi írásbeli jótállás mellett 125 forinttól 200 forintig.

Ugyanez legújabb találmányu szabadfutó és hátsó fék szerkezettel 20 forinttal drágább Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hallatlan oly olesóság, mint nálam létezik **női és fehérenemű varrónők, szabók, csizmadiák, cipészek és kalaposok,** valamint **jó férjek és jó család-apák** itt az alkalom a **varrógép vásárlására,** mert mindennemű varrógépeket a gyári árban adom el a legkönnyebb részletfizetésre is. Minden családi varrógépen a leggyönyörűbb és legtisztább himzések készíthetők és daczára annak, hogy olesók, 10 évi kezességet vállalok.

KORENT VILMOS

varrógép-, kerékpár-, fegyver- és villanycsengő raktára, valamint ezeknek nagy javító műhelye, puska-műves, géplakatos és műszerész **Rimaszombat, Kossuth-utca 4. szám.**

Hirdetmény.

2254. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Freisinger Armin** végrehajtónak **Katrenyák József** végrehajtást szenvedő elleni 1600 s járulékaí iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Forgácsfala községben fekvő s a forgácsfali 11. számú telekjegyzőkönyvben A. 1—4. sor 174, 175, 176, 177, 178, 179 és 180. hrzi szám alatt foglalt beltelekből és azon épült 11/a. szám alatti házból és szántóföld ingatlanokból a B. 4 és 8 alatti Katrenyák Józsefet megillető jutalékra 900 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határoapul **1903. évi június hó 15-ik** napjának d. e. 10 óráját Forgácsfala községébe, a községi bíró házához tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is el fognak adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át 90 koronát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1903. évi március hó 29-ik napján.

Pongrácz, kir. törvszéki bíró.

Községi, körjegyzői, főszolgabirói, egyházi és ügyvédi

NYOMTATVÁNYOK

nagy raktára:

RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedése Rimaszombat (Deák Ferencz-u. 8.)